

AKADEMIN FÖR HÄLSA OCH ARBETSLIV
Avdelningen för folkhälso- och idrottsvetenskap

Hur motiverar Studenthälsan universitetsstudenter
till minskad alkoholkonsumtion?
- En kvalitativ intervjuundersökning

Examensarbete

VT 2019

Sophada Al-Fayadh Mean

Examensarbete, Grundnivå (kandidatexamen), 15 hp
Folkhälsovetenskap
Folkhälsostrateg för hållbar utveckling
Forskningsmetoder i folkhälsovetenskap II och examensarbete 30 hp

Huvudhandledare: Ola Westin
Handledare: Agneta Morelli
Examinator: Gloria Macassa

Abstract

Mean, A.F. S. (2019). How Student Health Center motivate university students to reduce alcohol consumption? A qualitative interview study was carried out at three selected Swedish universities and four professionals employed were included in this empirical study. Bachelor thesis in Public Health Science. Department of Occupational and Public Health Science. Faculty of Health and Occupational Studies. University of Gävle, Sweden.

Background: Universities and Student Health Centers are arenas that works with motivation methods to reduce student's alcohol consumption during studies. Previous studies have discussed social norms, alcohol culture and pointed out that nearly half of all Swedes between 18-25 years are university students. Over the years, this age group has had a higher alcohol intake compared to other periods in life. High alcohol consumption can affect health and all three sustainable aspects: social, economic and environmental sustainability that according to SDGs is to be achieved at year end 2030.

The **Aim of study:** was to investigate how Student Health Centers motivate students to reduce alcohol consumption. **Method:** A qualitative interview study was carried out at three selected Swedish universities and four professionals' employees at Student health centers were included in this investigation. **Result:** The Student Health Centers used a number of different evidence-based methods and strategies with motivational interview to motivate university students to reduce their alcohol consumption. Motivational work was focused on both individuals and groups. Motivational work based on personal experiences and the implementation of motivational conversations with students were accordance with students' health status and their alcohol issues.

Discussion: Students search motivational counseling not because of perceived alcohol problem, but due to stress factors and similar problems. A change in attitudes towards less alcohol intake among young adults could be reached due to increased awareness and knowledge of alcohol harm and alcohol-free drinks alternatives.

Conclusion: The main task of the student Health Service is to try to reach all university students by using different motivational methods and tools. The main goal is to increase health promotion, reduce alcohol risk, prevent alcohol abuse and injuries at universities and colleges. Further qualitative research is needed to be able to identify patterns of underlying stress factors and alcohol-related ill-health among university students on a larger number of Universities and Student Health Centers.

Keywords: Alcohol consumption, University students, Student Health service, alcohol prevention, health promotion and sustainable development.

Sammanfattning

Bakgrund: Universitet och Studenthälsan är arenor som arbetar med motiverande metoder för att minska studenters alkoholkonsumtion under studietiden. Tidigare studier har diskuterat sociala normer, alkoholkultur samt visat att närmare hälften av alla svenskar mellan 18–25 år är universitetsstuderande. Under studieåren hade denna åldersgrupp högre alkoholintag jämfört med andra perioder i livet. Hög alkoholkonsumtion kan förutom hälsa även påverka de sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsperspektiven som enligt SDGs ska uppnås vid årsslut 2030.

Syfte: är att undersöka hur Studenthälsan motiverar studenter till minskad alkoholkonsumtion. **Metod:** En kvalitativ intervjuundersökning har utförts på tre utvalda svenska universitet där fyra yrkesverksamma på Studenthälsomottagningar har inkluderats.

Resultat: Studenthälsan använder en rad av olika evidensbaserade metoder och strategier för att motivera universitetsstudenter till att minska sin alkoholkonsumtion. Motiverande arbete är inriktat på både individer och grupper. Motiverande arbete bygger ofta på samtal som baseras på aktörernas personliga erfarenheter och studenternas alkoholfrågor kopplat till deras hälsotillstånd.

Diskussion: Studenter söker inte motiverande stödsamtal på grund av alkoholproblem, utan på grund av stressfaktorer och liknande problematik. En förändring i attityd gentemot minskad alkoholkonsumtion bland unga vuxna kan nås genom ökad kunskap och medvetenhet om alkoholskador och alkoholfria alternativ.

Slutsats: Studenthälsans viktigaste uppgift är att försöka nå alla universitetsstuderande genom olika motiverande metoder och verktyg för att utveckla hälsofrämjande insatser, förebygga alkoholmissbruk och alkoholskador på universitet och högskolor. Ytterligare kvalitativ forskning behövs för att kunna identifiera mönster av underliggande stressfaktorer och alkoholrelaterad ohälsa bland universitetsstudenter på ett större antal lärosäten.

Nyckelord: Alkoholkonsumtion, Studenthälsan, universitetsstuderande, hälsofrämjande, alkoholförebyggande och hållbar utveckling.

Förord

Härmed vill jag uttrycka min tacksamhet till en rad personer för deras engagemang och stöd i samband med detta examensarbete. Först och främst vill jag särskilt tacka handledare Agneta Morelli och huvudhandledare Ola Westin som har gett värdefulla stöd och konstruktiv feedback under uppsatsskrivandet. Därefter vill jag speciellt tacka alla fina respondenterna för deras frivilliga samtycke och medverkan att bli intervjuade och delta i den empiriska studien. Jag vill i synnerhet tacka Shetha Jabur och Mia Mårdberg för deras stöd och engagemang vid skrivande. Jag vill även dela min tacksamhet till min programledare, kursansvariga och alla underbara lärare som under tre akademiska år har delat med sig deras värdefulla kunskaper och goda råd. Sist men inte minst, vill jag särskilt tacka min man och våra barn för deras förståelse och stöd som de har gett mig under dessa tre år av studier. Stort tack till er alla, utan ert stöd och engagemang hade det här examensarbetet inte varit möjligt!

Stockholm den 18 maj 2019

Sophada Al-Fayadh Mean

Begrepp och förklaringar

AUDIT	(Alcohol Use Disorder Identification Test), ett instrument för identifiering av riskfylld och skadlig alkoholkonsumtion.
ANDT	Alkohol, Narkotika, Dopning och Tobak
NCD	(Non-communicate able disease), Icke-smittsamma sjukdommar
SDGs	Sustainable Development Goals
WHO	World Health Organization

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Bakgrund	1
2.1. Alkohol och Ekologisk Hållbarhet	1
2.2. Alkohol och Ekonomisk Hållbarhet	1
2.3. Alkohol och Social Hållbarhet	2
2.4. Alkoholriktlinjer och alkoholskador	2
2.5. Studenters alkoholvanor	3
2.6. Studenthälsans uppdrag	3
2.7. Evidensbaserade motiverandemetoder	4
3. Tidigare Studier	4
3.1. Sociala normer och riskbeteende	5
3.2. SMS-baserade Alkoholintervention	6
3.3. Problemformulering	7
4. Syfte	8
5. Frågeställningar	8
6. Metod	8
6.1. Design	8
6.2. Urvalsmetod och Undersökningsgrupp	8
6.3. Datainsamling och frågeinstrument	9
6.4. Genomförande	9
6.5. Dataanalys	10
6.6. Etiska överväganden	11
7. Resultat	12
7.1. Huvudtema 1: Studenthälsans stödjande funktion	12
7.2. Huvudtema 2: Regelverk och alkoholpolicy	12
7.3. Huvudtema 3: Metoder och Motiverande arbete	13
7.4. Huvudtema 4: Övergripande Alkoholintervention	15
7.5. Huvudtema 5: Kunskapspridning och Kunskapsinhämtning	15
7.6. Huvudtema 6: Utvärdering och Uppföljning på olika plan	16
8. Diskussion	19
8.1. Resultatdiskussion	19
8.2. Metoddiskussion	21
8.2.1. Tillförlitlighet (<i>Trustworthy</i>)	21
8.2.2. Trovärdig (<i>Credibility</i>)	22
8.2.3. Beroende (<i>Dependentability</i>)	22
8.2.4. Bekräftelse (<i>Confirmability</i>)	22
8.2.5. Överförbarhet (<i>Transferability</i>)	22
8.2.6. Styrkor och Svagheter	23
9. Slutsats	23
10. Fortsatt forskning	24
11. Referenser	25
12. Bilaga	30
12.1. Bilaga 1: Tabeller: Redovisning av resultatanalys	32
12.2. Bilaga 2: Information och samtycksbrev	33
12.3. Bilaga 3: Semistrukturerade intervjuguide	34

1. Inledning

Den 25 september 2015 antog FN:s 193 medlemsstater de nya hållbara utvecklingsmålen som kallades för Sustainable development Goals, SDGs (Regeringskansliet 2016). SDGs är en del av agenda 2030 och består totalt av 17 globala mål samt 169 delmål. SDGs skapades för att få ett slut på fattigdomen, säkerställa välbefinnande och skydda världen. Mål 3 ”Hälsa och välbefinnande” är ett av de 17 målen och spelar en central roll för global hälsa och hållbar utveckling. Syftet med Mål 3 är att förebygga förekomsten av sjukdomar och främja att människor i alla åldrar får leva med god hälsa och välbefinnande (ibid.).

Alkohol påverkar människors hälsa och alla tre hållbarhetsdimensioner i SDGs (World Health Organization, WHO 2018). De tre hållbarhetsaspekterna är: sociala, ekonomiska och ekologiska (ibid.). Enligt IOGT-internationell (2018) har alkoholen negativ inverkan på 13 av de 17 globala målen. För att främja människors hälsa och förebygga skadligt bruk av olika preparat exempelvis *Alkohol, Narkotika, Dopning och Tobak (ANDT)* i samhället, har Regeringen och folkhälsopolitiker skapat ANDT-strategin för perioden 2016–2020 (Regeringskansliet 2015). ANDT-strategin är en riktlinje som har implementerats inom olika verksamheter och på olika nivåer såväl nationellt och regionalt som lokalt (ibid.).

2. Bakgrund

2.1. Alkohol och ekologisk hållbarhet

Alkoholproduktionen har negativ inverkan på klimatet och miljön (IOGT-international 2018). Alkoholinverkan på miljön är bland annat produktion, distribution, och alkoholkonsumtion (ibid.). Water Footprint Network (2017) och IOGT-international (2018) har beskrivit att alkoholindustrin förbrukar mycket energi vid tillverkning av alkoholproduktion och använder knappa vatten- och livsmedelresurser på ett ohållbart och icke miljövänligt sätt. En uppskattning av vattenavtrycket för kornproduktion är i genomsnitt 1420 liter/kg. För att kunna producera öl behövs 298 liter vatten per liter öl och för en liter vin används 870 kullar (*en klotformad vattenreservoarer*) vatten (ibid.).

2.2. Alkohol och ekonomisk hållbarhet

En ekonomisk börda är alkoholskador på både makro- och mikronivåer, dvs. negativ påverkan både på individen och den socioekonomiska utvecklingen (Furtwangler et. al. 2017; IOGT-international 2018). De ekonomiska kostnaderna för alkoholskador under

2017 uppskattades av Europeiska unionen (EU) till upp emot 156 miljarder euro årligen och cirka ZAR300 miljarder eller 10–12 procent av BNP för Sydafrika (OGT-international 2018). I Sverige beräknas kostnaderna för sjukhusvård kopplat till alkoholorsakad cancer år 2014 vara över 320 miljoner kronor (Andreasson, et. al. 2016/2017, s. 6).

2.3. Alkohol och social hållbarhet

WHO (2018, ss. 2–4) och IOGT-international (2018, ss. 2–3) visade i sina rapporter att alkohol har påverkan både på individ- och samhällsnivå, exempelvis mänskliga rättigheter, våld i nära relationer, trafikolyckor, direkta och indirekta skador, självmord, tuberkulos och hiv/aids. Alkoholen är världens femte dominerande riskfaktor för ohälsa och ligger bakom cirka 230 typer av icke-smittsamma sjukdomar (*non-communicable disease, NCDs*). Några NCDs är exempelvis cancer, diabetes, lung- och hjärtkärlsjukdomar som orsakar förtidigt död och funktionsnedsättning hos människor i åldersgruppen mellan (15-49 år), bland personer i åldersgruppen (20-39 år) var av de totala dödsfallen alkoholtillskrivna (WHO 2018, ss. 2–4). Uppskattningsvis resulterar den skadliga användningen av alkohol i att över tre miljoner människor i världen dör årligen (ibid). Regeringskansliet (2018, s.10) visade också i sin rapport att alkoholen har orsakat en tredjedel av den globala ohälsan och elva procent av världens dödsfall.

2.4. Alkoholriktlinjer och alkoholskador

Risikkonsumtion eller intensivkonsumtion (*Binge-drinking*) är ett begrepp som beskriver konsumtion av alkohol under en tidsperiod i en mängd som överstiger en viss gräns (Folkhälsomyndighet 2015, s. 15). Ett standardglas motsvarar 1 flaska cider 33 cl, 1 burk folköl 50 cl, 1 flaska starköl 33 cl, 1 glas rött eller vitt vin och 1 shots som innehåller 4 cl sprit och måttet för riskbrukskonsumtion är hos män 14 standardglas (ca 12 gram alkohol) och hos kvinnor 9 standardglas. Eller under en kväll på en studentfest då män konsumerar fem standardglas eller fler och kvinnor drycker fyra standardglas eller fler. Utöver alkoholmängden finns det andra parametrar som påverkar alkoholens effekt som kön, ålder, alkoholtolerans och kroppsvikt (ibid.). Generellt har unga vuxna mindre alkoholtolerans än äldre personer eftersom deras hjärna inte är färdigutvecklad och belöningssystemet hos unga vuxna kan vara känsligare för berusning och känsligare för att hamna i risikkonsumtion än äldre personer (Folkhälsomyndigheten 2014, ss. 7–8; Nova Scotia 2012, s. 7). Oftast har kvinnor mindre alkoholtolerans än män på grund av skillnad i biologiska förutsättningar mellan könen. Exempelvis är kvinnans kropp konstruerad med

mindre andel vatten än män vilket gör att koncentrationen alkohol i kvinnors kropp blir högre när de konsumerar alkohol som i sin tur görs att alkoholenzymmättningsystemet blir annorlunda (Nova Scotia 2012, s. 7). Hög och intensiv alkoholkonsumtion kan bidra till att öka risken för negativa konsekvenser som sämre akademisk prestation, sömnsvårigheter, ökade stress och psykisk ohälsa under studentlivet och i värsta fall öka risken för leverskador och njursjukdomar (IQ 2017, ss. 2–3; Jordan et.al 2019).

2.5. Studenters alkoholvanor

Alkoholkonsumtion bland universitetsstudenter är ett av de folkhälsoområden som det har studerats och diskuterats om i samhället både i Sverige och globalt. Ett antal studier fokuserade nya studenters (*freshman*) upplevelser visade att förväntningarna om tyngre alkoholkonsumtion förekom vanligtvis när de flesta unga vuxna började första året på universitetet (Nova Scotia 2012; Spellings & Price 2008). Andra studier har riktat in sig på bland annat alkoholkultur (Andersson et. al. 2009), sociala normer (Stafford & Keric 2017) och intensiv alkoholkonsumtion (*binge-drinking*) (IQ 2017). Detta är några problemområden för alkoholdrickande bland universitetsstudenterna. Trots betydande hälsorisker, är sociala normer och intensiv alkoholkonsumtion bland universitetsstuderande ett utbrett globalt problem bland många universitet i världen (Andersson et. al. 2009; Nova Scotia 2012; Regeringskansliet 2015; Spellings & Price 2008; Stafford & Keric 2017).

2.5. Studenthälsans uppdrag

Universitet och högskolor är en arena som har ett antal viktiga roller i samhället bland annat olika verksamheter, utbildningsinstitutioner, forskningscentra och arbetsplatser för tusentals anställda och studenter (Nova Scotia 2012; Spellings & Price 2008). Studenthälsan ingår i högskolans gemensamma förvaltning och består av ett antal aktörer som kurator, psykoterapeut, psykolog, folkhälsovetare, sjuksköterska, och har en kompletterande funktion till hälso-och sjukvården (Folkhälsmyndigheten 2014, ss. 9–10 & Regeringskansliet 2015). Enligt högskoleförordning (1993:100) har studenthälsan ett viktigt uppdrag som stödjande funktion genom att tillhandahålla verksamheter som inriktas på att stödja och främja studenternas fysiska och psykosociala hälsa under hela studietiden. Studenthälsan spelar också en avgörande roll inom förebyggande av alkoholskador bland universitetsstudenter samt främjande av arbetsmiljön för både personalen och studenter (ibid.).

2.7. Evidensbaserad motiverande metoder

Forskare och myndigheter arbetar kontinuerligt med evidensbaserade metoder som underlag för att ta fram effektiv alkoholpolicy och riktlinjer för ANDT-prevention på olika universitet i världen (Folkhälsmyndigheten 2014, ss. 9–10; Nova Scotia 2012; Regeringskansliet 2015; Stafford & Keric 2017). Korta Motiverande Interventioner (*Brief Motivational Interventions, BMI*) är en evidensbaserad effektiv metod som används på kanadensiska universitet (Nova Scotia 2012). BMI är ett selektivt alkoholinterventionsprogram och består av några korta motivationsåtgärdssessioner. Exempelvis Grundläggande (*Kortfattad Alkoholundersökning och Intervention av universitetsstuderande*) och så kallat *BASICS* (*Brief Alcohol Screening and Intervention of College Students*), ett växande antal webbaserade program *E-CHUG*, *MystudentBody.com* och *Alcohol and you (AAY)*. De motiverande metoderna har alla funktioner som behövs för förebyggande av riskbruk bland annat webbaserade enkäter, intervjuer, kort alkoholorådgivning, alkoholscreening, alkoholinformation, kompetensutbildning och personlig feedback. BMI kan användas av aktörer såsom folkhälsoarbetare, hälsofrämjande specialister och olika vårdpersonal och är inriktade både på enskilda personer och riskgrupper till exempel nya studenter oavsett dricksnivå. Denna kombination ansågs vara en effektiv praxisstrategi för hälsofrämjande och förebyggande av alkoholriskbruk bland studenter på universitet och högskolor. Mer forskning behövs om metoderna ska användas separat och om de ska användas av någon annan aktör som inte har folkhälsutbildningsbakgrund (ibid.)

3. Tidigare Studier

Enligt resultat från insamlade av den litteraturundersökning (Eriksson & Hämäläinen 2007; Folkhälsomyndighet 2014; Högskoleverket 2007) har visats att det har funnits få studier som genomförts i Sverige om Studenthälsan som arena och som undersökt hur aktörerna arbetar med att motivera studenter till minskad alkoholkonsumtion. Däremot finns det ett flertal tidigare studier som har genomförts i svenska lärosäten som tittat på universitetsstuderandes alkoholvanor, sociala normers inverkan, studentgrupper med riskbruksbeteende och ansvarsfull alkoholserving på studentpubar (IQ 2017; Folkhälsomyndighet 2015). Nedan redovisas ett antal tidigare studier genomförda både i Sverige och internationellt med fokus på såväl studentalkoholvanor och Studenthälsans verksamhet för främjande av minskad alkoholkonsumtion.

Folkhälsomyndigheten (2014, ss. 9–10) har samarbetat med Studenthälsan på sex olika svenska lärosäten och testat bland annat motiverande implementeringsmetod t.ex. kort alkoholordgivning för att stödja de utvalda Studenthälsomottagningarnas arbete. I en annan studie hade de också bidragit med kunskap och utbildning för studentkårer kring ansvarsfull alkoholserving för att förebygga alkoholskador under olika studentaktiviteter där alkohol är inblandat (Folkhälsomyndigheten 2015, ss. 21, 24–25). Enligt studien använde sig alla sex lärosäten av *AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test)* som riskbruksmetod. Det är egentligen ett alkoholtestinstrument som består av ett frågeformulär med tio frågor och används bland annat inom hälso-och sjukvården och på Studenthälsomottagningar för att enkelt kunna testa och identifiera studenter med riskfyllda eller skadliga alkoholvanor (ibid.). När det gäller alkoholfrågor påpekas det i studien att universitetsstuderande är svåra att nå och närmare hälften av det svenska befolkningssegmentet mellan 18–25 år är universitetsstuderande (Folkhälsomyndighet 2014, ss. 9–10). Studien hävdade därtill att under studieåren har denna åldersgrupp högre alkoholintag jämfört med andra perioder i livet. Ett riskabelt alkoholintag innebär konsumtion av alkoholmängder över rekommenderad gräns i alkoholriktlinjer (ibid. s. 15).

3.1. Sociala normer och Riskbeteende

Ett antal aktuella studier visade i sina resultat att alkoholkonsumtion under studentlivet ansågs vara normalt bland de flesta studenter som deltog i studien (IQ 2017; Stafford & Keric 2017; Wolburg 2016). IQ (2017, ss. 4, 8,10) genomförde en undersökningsstudie på åtta studentfester som organiserades av universitetstudentkårer från fyra olika städer i Sverige där över 600 deltagare som fyllt 18 år deltog i studien. Metoder som användes var bland annat *AUDIT-c (Acohol Use Disorders Identification Test-consumption)* och *BAK (Blodalkohol-koncentration)*. *AUDIT-c* frågeformulär användes för att testa deltagarnas alkoholoriskbruk och alkoholrelaterade hälsa. *BAK* är ett mått som visar berusningsnivån och alkoholhalten i blodet genom mätning av alkoholpromillenivåer i utandningsluften. Resultaten visade fler än sju av tio studenter (74%) rapporterade riskbruk och att (91%) hade druckit innan de kom till festen. Studien visade också könsskillnad där män hade högre alkoholkonsumtion än kvinnor. Enligt studiens diskussion fanns det ingen signifikant skillnad i berusningsnivån bland universitetsstuderande jämförts med en liknande undersökning som gjordes 13 år tidigare (ibid.).

Andra studier undersökte alkoholkultur, påverkan av sociala normer och personligt riskbeteende vid intensivkonsumtion (*Binge-drinking*) under studentlivet (Stafford & Keric 2017; Wolburg 2016). De studenter som deltog i studien hade berättat om både positiva och negativa aspekter vid alkoholanvändning. Bland de positiva aspekterna var att alkoholen gjorde att de kände sig trygga och mer öppna vid social interaktion med andra i omgivningen (Stafford & Keric 2017). En del studenter uppgav att de festade för att det fick dem att känna sig mer inkluderade i sin omgivning (Wolburg 2016). Dessa situationer gjorde att de konsumerade mer än de hade annars förväntat sig, och vissa hade svårt att begränsa intaget och kontrollera sig. Detta kallade forskarna för socialnormpåverkan (Stafford & Keric 2017) och personligt riskbeteende (Wolburg 2016). Det innebär att förväntningar på negativ alkoholkonsumtion visades vara konsekvenser eller resultaten av det positiva drickandet (Stafford & Keric 2017; Wolburg 2016). Personligt riskbeteende refererades också till studenter som upplevde att de använde alkoholen som hjälpmedel för stresshantering när de kände sig stressade och oroliga för studieuppgifterna. Även studenter som visste att alkoholen hade negativa effekter på hälsan använde alkoholen för detta ändamål (Wolburg 2016).

3.2. SMS-baserade Alkoholintervention

Trots teoretiska kunskaper, positiv inställning och användandet av olika arbetsmetoder för förebyggande av skadlig alkoholkonsumtion bland studenter, finns det fortfarande begränsade belegg för effektiva åtgärder när det gäller att minska förekomsten av skadlig alkoholkonsumtion bland studenter globalt (Andersson, et. al. 2009; Sharyn, et. al. 2016). Ett växande antal studier genomförda av en grupp forskare på Malmö Universitet och Linköpings universitet där studierna gjordes i en rad olika årstider och påpekade liksom studien som gjorde av Folkhälsomyndigheten (2014) att universitetsstudenter kan vara en svår målgrupp att nå och enbart en minoritet söker alkoholrelaterat stöd på Studenthälsomottagningar (Berman et. al. 2016; Thomas et. al. 2017 & Müssener et. al. 2018). Studierna syftade till att testa effektiviteten av en nyutvecklad kortmeddelandeservice (SMS)- baserad intervention och inriktade sig på intensiv och hög alkoholkonsumtion bland universitets- och högskolestudenter i Sverige. För att främja studenternas hälsa ansåg forskarna att det var viktigt att utveckla metoder och insatser som är kostnadseffektiva och därigenom lätta att nå ut med till universitetsstuderande för att bidra med kunskap om alkoholrelaterad hälsa och skador, och som kan vara ett stöd för

Studenthälsan (*Student Health Centers*) och samtidigt bidra till att skapa ett mer hållbart tankesätt som kan minska hälsovårdens resurser (ibid.).

Resultaten i den kvalitativa uppföljningsstudien uppgav att de flesta deltagarna uppskattade att denna metod hjälpte dem att reflektera över deras konsumtion som ledde till förändrade alkoholvanor och minskad alkoholkonsumtion (Müssener et. al. 2018). Trots att denna metod ansågs möjliggöra kontinuitet, vara kostnadseffektiv och ge kortfattad stödrådgivning i en verklig miljö, fanns det fortfarande en begränsad mängd bevis för effektiva ingrepp. Med detta menas att studien med huvudsakligen randomiserade kontroller inte kunde detektera en statistiskt signifikant effekt, av interventionen som baserades på textmeddelanden på alkoholkonsumtionen bland unga vuxna. För att lösa problemet utvecklade forskarna en textmeddelandebaserad alkoholkonsumtion kallad *Amadeus 3 intervention* och rekommenderades för fortsatt forskning (ibid.).

3.4. Problemformulering

Enligt de ovanbeskrivna delarna visar det sig att bland universitetsstuderande är alkoholrelaterad hälsa fortfarande en utmaning för myndigheter, forskare, Studenthälsan och folkhälsoarbetare bland många universitet i världen (Folkhälsmyndigheten 2014 & 2015; Nova Scotia 2012). Hög alkoholkonsumtion kan påverka både hälsa och alla tre hållbarhetsdimensioner som enligt SDGS ska uppnås vid slutet av 2030 (WHO 2018 & Regeringskansliet 2016). Alkoholkonsumtion bland studenter är ett viktigt hälsområde där effektiva åtgärder behövs för att samla in evidensbaserad forskning och för att kunna ta fram nya policys och strategier till att minska alkoholskador på universitet och högskolor både nationellt och globalt (Spellings & Price 2008; Stafford & Keric 2017; IQ 2017). Dessutom spelar studenthälsan en viktig roll för att stärka nätverk och samverkan mellan kommuner och olika studentgrupper som ansvar på olika evenemang och aktiviteter där alkohol är inblandat (Folkhälsmyndigheten 2014 & 2015). Med detta som bakgrund har alkoholrelaterad hälsa lockat intresset för denna studie. Då folkhälsomyndigheten hade genomfört de implementeringsmetoderna på olika universitet mellan 2014–2015 är det också intressant att undersöka hur alkoholkonsumtionen bland universitetsstudenter har förändrats över tid.

4. Syfte

Syftet är att undersöka hur Studenthälsan motiverar studenter till minskad alkoholkonsumtion.

5. Frågeställningar

1. Till vilka studentgrupper riktas arbetet för minskad alkoholkonsumtion?
2. Vilka metoder och modeller använder Studenthälsan för att motivera studenter att minska sin alkoholkonsumtion?
3. Vilka upplevelser och erfarenheter har Studenthälsan av att motivera studenter till minskad alkoholkonsumtion?

6. Metod

Metoden har utformats på ett sätt som är tillämpat för undersökningsområdet, där både de teoretiska och empiriska materialen har valts ut och bearbetats för att kunna besvara studiens syfte och forskningsfrågorna.

6.1. Design

Denna empiriska studie är en kvalitativ studieansats (*ansats innebär grundtanke eller en hypotes*) Som studieupplägg har induktiv analysmetod valts ut då syftet är att undersöka (*explorativ*) verkligheten utifrån händelseförlopp och relationen mellan olika fenomen eller kontext. Det innebär att valet av metod används till att undersöka och öka förståelsen om Studenthälsans motiverande arbete med att minska alkoholkonsumtion bland universitetsstudenterna (Olsson & Sörensen 2011, ss. 46, 48, 100, 106).

6.2. Urvalsmetod och Undersökningsgrupp

Studien har genomförts i mellanstora städer i Sverige, där tre utvalda svenska lärosäten har inkluderats som undersökningsarenor. Undersökningsgruppen som deltagit i intervjuprocessen är fyra aktörer som arbetar på Studenthälsan som är sakkunniga och kompetenta inom alkohol-och hälsofrågor bland studenter. Eftersom syftet är att få respondenter som kan ge informationsrika svar kring studieämnet vid intervjugenomförande (Justesen & Mik-Meyer 2011, ss. 38, 54; Olsson & Sörensen 2011, s. 114).

6.3. Datainsamling och frågeinstrument

Datainsamlingen har grundats på vetenskapsteorierna fenomenologi och hermeneutik som använts som utgångspunkt till informationsinsamlingen och genomförande av intervjuprocesserna bör utföras och tillämpas i den kvalitativ ansatsen (Olsson & Sörensen 2011, s. 100). Sju tematiska semi-strukturerade intervjuguider har använts till datainsamlingen som följts av öppna- och uppföljningsfrågor (Gillham 2008, s.146). De sju tematiska frågeformulären har skapats för att kunna besvara studiens syfte och forskningsfrågor. Intervjusamtalen har spelats in med hjälp av ett digitalinspelningsinstrument för att kunna transkriberas i text (*att texten skrivs ner ordagrant*) i form av ord för ord och använts sedan i dataanalysen (Gillham 2008, ss, 165, 170; Olsson & Sörensen 2011, s. 131).

6.4. Genomförande

Undersökningen påbörjades med informationsbrev som skickades ut i god tid till deltagarnas arbetets e-postadress. Sju utvalda lärosäten från olika delar av landet fick frågan om möjligheter till frivilligt deltagande i studien (Gillham 2008, ss. 31, 35, 80). Av de tillfrågade var det tre lärosäten som hade möjlighet att delta i studien varav en med två deltagare. Tematisk intervjuguide skickades ut till de en vecka innan intervjudagen ägde rum i enlighet med förfrågan av de fyra respondenterna.

Därefter anpassades intervjutiden efter deltagarnas tidscheman. Intervjuerna inleddes med att respondenterna gett sitt samtycke för intervjun och inspelning. Därpå har tre intervjuer ägt rum vid olika dagar och tider, varav två ansikte mot ansikte intervjuemetoden utförts och ägt rum på Studenthälsans kontor på två olika lärosäten. Den första intervju var med en fokusgrupp som består av två aktörer och den andra intervju var med en enskild respondent. Ansikte mot Ansikte intervjuemetoden innebar stor potentiell för närheten och samtal mellan forskaren och respondenter (ibid.125–130).

På grund av långt geografiskt avstånd och tekniken inneburit betydande tid- och kostnadseffektivitet hölls den tredje intervjun mellan informanten och respondenten och utfördes via videoupkoppling (*Face Time*) som alternative av urval intervjuemetoden (ibid). Stämningen för alla tre intervjuer har varit lugna, vilket gett möjligheter och dialogutrymme utan ljudstörningar som annars kan påverka ljudinspelningen av intervjun. Intervjulängden lades upp på bästa möjliga sätt och anpassats enligt fenomenologisk och

hermeneutiskt perspektiv (Olsson & Sörensen 2011, s. 100). Detta för att respondenterna ska kunna uttrycka sig fritt i tal och få utrymme att tänka samt att känna sig bekväma att utveckla sina svarsalternativ (Justensen & Mik-Meyer 2011, ss. 19–20, 38, 45, 54).

Alla tre intervjuer inleddes med samtycke från respondenter till intervju och inspelning och pågick mellan 37 till 50 minuter och växlandevis eller återkommande med uppföljning och öppna frågor. Detta har gett respondenterna stora möjligheter till förtydligande, fördjupande och utvecklande av svaren av frågeställningar. Efter intervjuavslutningen gav deltagarna sina skriftliga samtycken genom att skriva under i samtycke breven (informationsbreven). En respondent har gett sitt skriftliga samtyckebrev på plats och de andra tre respondenterna skickade sina skriftliga samtyckebreven med posten till forskarens postadress.

6.5. Dataanalys

Dataanalysen har grundats på den fenomenologiska metoden. Som beskrivning ovan användes denna vetenskapsteorimetod för att öka förståelse av aktörernas upplevelse och erfarenheter kring motivationsarbete för att minska alkoholkonsumtion bland universitetsstudenter (Olsson & Sörensen 2011, s. 100). Hermeneutik har också tillämpats i dataanalysen för att kunna tolka aktörernas tankesätt, begrepp och innebörden av svaren och förklaringar under intervjun (ibid. ss. 100, 158, 162). Dessutom har denna kvalitativa studien använt tematisk och induktiv analys enligt den teoretiska litteraturen av Tolley et. al. (2016, ss. 173–216). Den insamlade datan har fördelats i olika tema och i sex olika steg.

- **Steg 1:** De transkriberandes textmaterial har lästs igenom fler gånger för att få bra uppfattning av innebörden utav innehållet i texten. Datagenerering har genomförts genom att plocka isär de intressanta och initiala meningarna i mindre biståndsdelar, dvs. koda (Tolley et. al. 2016, s. 176). För att kunna koda har detta steg fokuserat på både meningar (*kodmeningar*) och språket (*diskursanalys*) och de långa texterna har reducerats till korta meningar (Olsson & Sörensen 2011, ss. 177–178, 180–188).
- **Steg 2:** Efter bekantande med informationen i steg 1 har steg två börjats med kodningsprocess. Detta skedde genom att de manifesta meningar, dvs. de tydligt definierade meningarna, har strukits under och formulerats i koncentrerade form sedan skrivits om till egna ord, men behållit samma innebörd som respondenterna

berättat under intervju (Tolley et. al. 2016, ss. 179–181). Medan de latent meningarna, dvs. de otydliga och dolda meningarna, tolkades utifrån den underliggande innebörden. Både de manifesta och latent meningarna kodades eller kategoriserades i olika tema (Olsson & Sörensen 2011, ss. 177–178, 180–188; Tolley et. al. 2016, ss. 179–181).

- **Steg 3:** Under denna steg har de kodade meningarna använts till analysering och tolkning av kontexterna samt identifiering av skillnader och likheter i varje kod (Tolley et. al. 2016, ss. 199–204). De användbara och isärplockade koderna har syntetiserats eller omplacerats för att skapa en helhetsbild av de mönstren inom de enskilda teman och innebörden av de centrala budskapen i intervjutexterna (ibid.).
- **Steg 4:** De etablerade koderna har namngetts i olika subtema sedan kontrollerats och granskats noggrant för att alla delar ska överensstämma (Tolley et. al. 2016, ss. 204–205). Detta för att också kunna få ett helhetsintryck av de abstraherade nivåer som i detta sammanhang tyckts relevanta till studiens syfte och besvarade forskningsfrågorna (ibid.).
- **Steg 5:** I denna fas har mycket fokus lagts på antalet sub-och huvudteman. De benämnda subtemana har eventuellt bildats och namngetts i några antal nya huvudteman, därigenom har var och en av de definierade huvudtemana utvecklats och anpassats enligt studiens syfte (Tolley et. al. 2016, ss. 207–211).
- **Steg 6:** I detta steg som är det sista steget av dataanalysen har två tabeller använts för att få en helhetsbild om tillvägagångssättet i dataanalysen, (se bilaga 1). Detta för att kunna redovisa en mer djupgående sammanställning av de nämnda koderna i sub-och huvudtema (Tolley et. al. 2016, ss. 173–216).

6.6. Etiska överväganden

Den etiska forskning överväganden har baserats på ”*God forskningssed*” (Vetenskapsrådet 2017). Därigenom har fyra viktiga principer tillämpats under forskningsprocessen nämligen *Samtycke, Anonymitet, Konfidentialitet-och Nyttjande kraven* (Vetenskapsrådet 2017; Olsson & Sörensen 2011, ss. 82–85). Via samtyckebreven och intervjuguiden har deltagarna tagit del av de ovannämnda forskningsetiska. Breven tydligt förklarade; det studerande ämnet, studiens syfte, studiedesignen, intervju utförandet och frågorställningar

samt deras frivilliga deltagande. Deltagarnas personliga information har behandlats anonymt och de uppgifterna som deltagarna har lämnat behandlats i enlighet med deras samtycke samt använts enbart ändamålsenligt för studien (ibid.).

7. Resultat

Här presenteras de resultat som framkommit från genomförda intervjuer. Två tabeller har skapats för att visa processerna kring dataanalys, kodning sub-och huvudtema (se bilaga 1).

7.1. Huvudtema 1: Studenthälsans stödjande funktion

Studenthälsan tillhör en avdelning för studentstöd och ingår i högskolans gemensamma förvaltning. Den har en kompletterande funktion till hälso-och sjukvård. Studenthälsans viktigaste uppdrag är att stödja studenterna fysiska och psykiska hälsan under studietid. Nedan citat beskriver en del av Studenthälsan verksamheter som stödjande funktion för att främja studenters hälsa och minska skadligt alkoholmissbruk samt andra livsstil situationer.

[...]” ... att man kan stötta upp på olika område och visar vad man har för erbjudande eller att man kommer till klasser och förmedlar om vår verksamhet... våra uppdrag är att stötta studenterna i de svårigheter som kan komma under studietiden... så att man ska tänka på att klara studierna.”.

7.2. Huvudtema 2: Regelverk och alkoholpolicy

På samtliga universitet och högskolor finns en alkoholpolicy som gäller för både studenter och personal. Alkoholpolicy uttrycker att ingen får konsumera alkohol under arbets-och studietid. Ingen får komma till jobbet eller campus alkoholpåverkade eller berusad. Restauranger och caféer på institutionerna har inte tillstånd att sälja alkohol förutom i vissa speciella evenemang. Ytterligare, har studentkårer och studentföreningar tillstånd att servera alkohol på bland annat studentfest och andra studentaktiviteter. Detta i enlighet med alkohollagen och de politiska reglerande åtgärder som genomdrivs för att minska försäljning av alkoholprodukter under studentfest och andra studentaktiviteter med syfte att förebygga skador och olyckor på arbets-och studentmiljöer.

[...]”...vi jobbar enligt vår policyfråga...vi har en gemensam policy för både medarbetare, studenter och policy för Studentkårernas verksamheter, dvs. att lägga märke om alkoholen på arbetsplatsen och studiemiljö...”.

7.3. Huvudtema 3: Metoder och Motiverande arbete

Det finns en rad evidensbaserade metoder och modeller som respondenterna använder vid motiverande arbete för hälsofrämjande och att förebygga skadlig alkoholkonsumtion på universitet och högskolor. Motiverande arbete är riktad till såväl enskilda och grupper. Syftet är att nå alla universitetsstuderande genom användning av olika motiverande metoder och verktyg för att informera alla studenter om Studenthälsans verksamhet och stödfunktioner.

[...]”...alla metoder använder vi av evidensbaserade med djupa eller grunda forskningsbakgrund...att ha rätt kunskap och vet vad som funkar eller inte funkar”.

- 1.) Studenthälsan använder webbaserad enkät som består av livsstilsfrågor såsom *sömn, kost, fysiskaktivitet, alkohol, tobak och droger*. Därigenom får studenter med ett enkelt sätt svara på frågorna och få direkt feedback på sina alkoholvanor och andra livsstiltest.

[...]”...vi gör en systematisk riktad webbaserad alkoholvanetest enkät för skickas varje termin 1, 3 och 5, där via nätet skickar vi till de studenterna som läser termin 1, 3 och 5. Vi får sedan en statistik tillbaka som i stora drag får vi veta om vilken åldersgrupp, kön, utbildningsområde som man läser och vi kan se om man har en riskkonsumtion eller inte. Men vi kan inte se vem eller vilka som har svarat det...”.

- 2.) Om studenter missar eller har inte hunnit svara på de livsstilsfrågorna som har skickats ut, kan de göra livsstiltest själv på sin motsvarande Studenthälsans hemsida. Resultaten har visat att inte alla studenter svarar på de utskickade webbaserade enkäten. Studenthälsans viktigaste mål är att nå så många studenter som möjligt med enkelt verktyg och kostnadseffektivt. Syftet är att studenterna få ta del av alkohol-och andra livsstilkunskaper och vara medvetna om hur man kan ta hand om sig själv under studietiden.

[...]”...ja! man kan testa sin alkoholvana på webbaserade enkät och utifrån sina svar får man direkt en feedback om hur de har svarat, och i den finns information att man kan vända sig till Studenthälsan om man har liksom mer funderingar...vi brukar ha svarsfrekvens på cirka 20% och då får man ändå tänka att det är helt okej...vår viktigaste mål är att nå ut till många studenter på väldigt enkelt sätt. Man vet ju också när studenter börjar reflektera över sin alkoholkonsumtion kan göra skillnad...”.

- 3.) Varje år vid höst-och vårtermin planerar Studenthälsan alkoholinterventions program och evenemang såsom, *AUDIT dagar, Neddragningar, Temadagar och motiverande samtal* med studenter. Syftet är att främja god hälsa, minska alkoholoriskbruk och förebygga alkoholmissbruk bland studenter under studentlivet.

[...]”...dels när vi möter studenter för första gång vid enskilda och grupper i motiverande samtal, eller när vi har en annan neddragning fråga om alkohol och skicka ut alkoholvanor test...”.

- 4.) *AUDIT (Alcohol Use Disorder Identification Test)* är ett frågeformulärinstrument för identifiering av riskfylld och skadlig alkoholkonsumtion med tio frågeformulär används för både individuell och studentgrupper för att testa studenternas alkoholvanor.

- 5.) Motiverande samtal (*motivational interview, MI*) används med försiktighet, mindre pepinnar eller bedömning av studentssituation. Samtalen börjas med växling av dialog, vara tillsammans med studenter under hälsosamtalen och samtidigt undersökning av alkoholvanor genom att erbjuda alkoholtest och andra liknande metoder.

- 6.) Alkoholkortrådgivning och 14 dagarsinventering metoder används genom att ställa frågor till studenter om alkoholvanor under fyra veckorsperioder, två veckor innan starten och två veckor efter som uppföljning för att kunna se förändring i alkoholvanor.

[...]”...för alkoholtest är det framför allt AUDIT som vi baseras på ...jag tycker att riskbedömningen är jättebra för diskussionsunderlag... att det finns gränser liksom man anser om det är normal konsumtion och vi kan ta reda på via ett motiverande samtal, MI som en riktigt användbar metod då man pratar om alkohol och andra livsstil frågor...många av oss har också terapiska inriktningar utbildning så att man har andra alkoholverktyg också. ”.

7.4. Huvudtema 4: Övergripande Alkoholintervention

Övergripande alkoholintervention beskriver arbetet kring ANDT-prevention samt hälsofrämjande arbete på hela campus. Övergripande alkoholintervention är fördelad i olika plan och nivåer. Dels via webbaserade enkät som riktas till alla studenter på universitet. Dels via utbildningsinsatser på gruppnivå som avser att ha ansvarfull alkoholserving kunskap och festasmart med alkoholfria alternativ aktiviteter. Till exempel att försöka nå studentgrupper som är aktiva inom olika studentaktiviteter där alkoholen förekommer i verksamheten. Medan på individuell plan erbjuder enskilt motiverande samtal där oftast ingår alkoholfrågor som syftar till att minska alkoholriskbruk.

[...]”...vi jobba hälsofrämjande dvs. skapar förutsättningar och miljöer där studenterna behöver inte ha alkoholen som sin störst fokus. Vi jobbar förebyggande dvs. söker igenom flera riskgrupper och nyckelgrupp för att sätta in olika interventioner och insatser i form av utbildning eller testar osv.”.

7.5. Huvudtema 5: Kunskapsspridning och kunskapsinhämtning

Studenthälsan är en organisation som arbetar kontinuerlig med kunskapsspridning och kunskapsinhämtning. Detta görs antingen via internsamverkan eller externsamverkan med olika aktörer som arbetar med hälsa-och ANDT-frågor. Internsamverkan innebär att ett systematiskt samarbete mellan medarbetare, lärare, personal och olika studentgrupper som arbetar på universitet och högskolor under utbildningsinsatser, motiverande samtal och via olika evenemang som organiseras på campus. Därigenom sker systematisk kunskapsspridning och kunskapsinhämtningen.

[...]”...vid höstterminen erbjuder vi ca. 350 faddrar till en eller två dagar utbildningar som ingår ett pass kring alkohol...vi ta emot nya studenter till en temadag som är en dagverksamhet, där studentkåren tillsammans med oss, utställer vi ett evenemang och man få blanda alkohol på flera drinkar...även systembolaget kan vara på plats och visar alkoholfria alternativ. Man kan också göra AUDIT där vi står och kan ge feedback direkt så att vi en gång per år försöker lyfter frågor...”.

Ett annat sätt för kunskapsspridning och kunskapsinhämtningen sker via externsamverkan med forskargrupper eller genom att driva egna forskningsprojekt. Exempelvis via

personalkompetens-och utvecklings-kurser får respondenter delta i olika verksamheter och insatser som organiseras av studenthälsan nationella nätverksgrupper, där sitter verksamhetschef och andra aktörer från olika universitet och högskolor. Delvis via samarbete med andra aktörer i samhället som studentföreningars representantör, krogpersonal, arbetsgivare, lärare, facket, projektledare, nyckelpersoner från hälso-och sjukvård, alkoholkommitté, folkhälsomyndighet, skydd-och arbetsmiljökommitté, kommuner, social-och länsstyrelsen, tillståndsmyndigheten, konflikthantering instans, polis och brandskyddsansvarig. Därigenom sker växling av aktuella information och nya kunskaper om hälsa-och alkoholfrågor mellan aktörerna.

[...] ”vi har ganska goda kunskaper, dels samarbetar vi med över ett antal Studenthälsor nationellt nätverket för att diskutera om olika frågor och försöker titta över vilka metoder och utbildningar som finns och som vi vill satsa och använda oss av de uppdaterade kunskaperna...t.ex. i riskbruksmetoden har vi utbildning, våra hälsovägledare har utbildning i hälsoprofilbedömningar som en del av alkoholfrågor... och vår chef är också väldigt positivt att vi går vidare på olika utbildningar”.

7.6. Huvudtema 6: Utvärdering och uppföljning på olika plan

På Studenthälsomottagning görs utvärdering och uppföljning arbete på olika plan beroende på studenters förutsättningar och konsekvenser som kan förekomma efter utvärdering och uppföljning är slutförd. Utvärderingen och uppföljningen också förklarar aktörernas upplevelser och erfarenheter vid motiverande arbete för att minska alkoholkonsumtion. För att kunna göra rätt bedömning på framkomsten av alkoholriskbruk hos studenter, krävs både kompetens på och erfarenhet av motiverande samtal, alkoholrelaterade hälsa och andra relevanta livsstilsfrågor. Exempelvis vid hälsosamtal eller motiverande samtal med studenter, brukar respondenterna ställa en rad frågor om studenters alkoholvanor sedan bedöma utifrån studenternas hälsostatus och alkoholvanor och förutsättningar. Under samtalen, om respondenterna upptäcker att studenter har behov av att göra AUDIT screening, frågar de studenter att svara på AUDIT frågeformulär för att undersöka om det finns något underliggande som behöver uppföljning. Detta för att kunna veta om studenten befinner sig i riskbruk eller missbruk situation.

[...] ”vi är en första instans när studenter kommer hit så i samtalen försöka vi identifiera olika studentgrupper och på individuell plan brukar vi be studenterna att testa sina

alkoholvanor med AUDIT för att så småningom undersöker om det finns ett alkoholproblem och för att ta något slag av måttstock och bedömer hur allvarlig situation det är egentligen. Sedan får man jobbar med medvetenhet så att studenter vet om det...beroende på personliga upplevelse och våra erfarenheter dvs. på vilket sätt kan vi prata om den faktiska situationen som händer hos dem och hur personen mår liksom på konkret faktum...”.

Enligt respondenternas beskrivning, ibland även om resultat på AUDIT screening har visat att studenter har hög alkoholkonsumtion, kan det vara svårt att direkt bedöma att studenter befinner sig i missbruk situation utan förmodligen riskera att hamna i något slag av riskbruk. I sådana omständigheter behövs uppföljning i flera omgångar. Men detta kan möjliggöras bara om studenterna vill ha stöd av personalen på Studenthälsan. Studenthälsan är en frivillig verksamhet. I de fall där studenter inte ger sitt frivilliga samtycke för medverkan, och vid allvarliga situationen hänvisas studenterna vidare till annan vård.

[...]” även om man kan screena väldigt högt på en AUDIT och ana att det ligger i beroende alkoholkonsumtion... då skickar vi de inte direkt för behandling utan vi följer upp och bedömer i vilken situation studenten befinner sig...om man vill kan man börja minska det...genom att boka upp en ny tid för uppföljning och återkommer efter några veckor för att fortsätta prata, göra ett nytt AUDIT och kontrollera hur har det utvecklats...”.

När uppföljningen har ordentligt genomförts och upptäcker att en student ligger i alkoholmissbruksituation, kan Studenthälsan stödja på olika sätt. Delvis genom att hänvisa studenter till stöd och behandling på någon rätt mottagning som passar studenters åldersgrupp. Dels genom att erbjuda att kontakta relaterande hälsomottagningar och aktörerna som Studenthälsan har kontakt och samarbete med. Enligt respondenternas erfarenheter vid motiverande arbete, inser de att de flesta studenter som ringer eller besöker Studenthälsan har inte berättat att de har alkoholproblem, utan söker samtal när de upplever stress. Därefter under motiverande samtalen brukar alkoholfrågor krypa fram. De upplever att unga studenterna är väldigt ärliga om sin alkoholvana och söker lättare stöd och hjälp än t.ex. äldre personer.

[...] ”det är sällan att någon ringer och säger att jag har druckit för mycket pga. Alkoholproblem utan man söker mera för att man är stressade eller av liknande sort så det kryper fram under hälsosamtalet när man har träffat på första gången eller kanske andra gången om det blir någon uppföljning. Om vi upptäcker att en student fast i något alvarlig beroende då motiverar vi studenten att söka annan vård och om de vill att vi hjälpa med påbörjat kontaktar till någon mottagning som har rätt behandlande verksamhet då hjälper vi dem och hänvisas vidare...så vi släpper ingen student där vi har påbörjat.”.

När det gäller uppföljning har respondenterna berättat att Studenthälsan inte har möjlighet att följa studenternas alkoholvanor på långsikt. Detta eftersom på universitet och högskolor finns det en stor variation av studentgrupper som går på olika akademiska program. Exempelvis finns det studenter som läser fem eller tre år utbildningsprogram, vissa studenter söker kortare kurser på campus, och dels läser på distans samt internationella studenter. När studenter går på arbetslivet finns det ingen möjlighet att följa upp. Detta gäller även för studenter som söker intensiva och kortvariga kurser, distans och internationella studenter.

Enligt respondenternas erfarenheter anser de att ansvarsfull alkoholserving har blivit populär och uppskattats av många studentgrupper. De märker också ökade personalkompetens i förebyggandet av skadlig alkoholkonsumtion på universitet. Vid utbildningsdagar med studentgrupper och under motiverande samtal om alkoholfrågor med enskilda studenter, upplever respondenterna att de flesta unga vuxna studenter är ärliga och tar större ansvar om sina alkoholvanor jämfört med cirka drygt tio år sedan.

Alkoholkonsumtion bland unga vuxna studenter har minskat och alkoholen i stort sätt har blivit mindre fokus än tidigare. Även alkoholnormpåverkan har förändrad attityd i samband med ökade utbildningsinsatser om ansvarsfull alkoholserving och ökade medvetenhet om hur man serverar alkohol på säkert sätt till studenterna i samband med studentsocialaktiviteter.

[...] ”vi har ingen systematisk effektutvärdering dvs. vi utvärderar inte på hur har det gått med studenterna under lång sikt... Vi träffar de sällan när behandling är slut för sådana uppföljningar, gör vi inte här utan vi utvärderar genom att fråga studenterna efter utbildningstillfällen om hur de uppskattar det. Enligt våra långa erfarenheter så upplever

vi att det sker förändringar alltså i grupperna och man tar större ansvar och tar hänsyn till de här frågorna så att alkohol har ju blivit våra fokus och det är positivt.”

8. Diskussion

Här redogörs för resultatdiskussion, metoddiskussion, tillförlitlighet, trovärdighet, beroende, bekräftelse, överförbarhet, styrkor och svagheter. Enligt kvalitativ studie ansatsen är de komponenterna centrala inom urvalsmetod samt relevanta med studiens syfte och forskningsfrågor.

8.1. Resultatdiskussion

Resultatdiskussionen grundades på de teorier som har presenterats i bakgrunden och följande text kommer att jämföra resultat mellan tidigare studier med denna empiriska studie.

Resultaten i studien som genomfördes av Folkhälsomyndigheten (2014) på sex olika Studenthälsan visat att kortalkoholrådgivning var effektivt vid motiverande arbete. Andra studie som genomfördes i Sverige av Folkhälsomyndigheten (2015) har lagt mer fokus på studentkårer och studentpubar, visade att utbildningsinsatserna om ansvarfull alkoholserving kunde ge stöd vid alkoholserving och minskade alkoholskador under studieaktivitet än tidigare. IQ (2017) gjorde liknande studie och användes AUDIT- c och BAK metoder vid undersökning studentfester på fyra universitet i Sverige. Resultaten visade att alkoholkonsumtion bland universitet studenter fortsatt vara hög och under de tio åren fanns det ingen signifikant förändring.

En annan studie som genomfördes i Sverige använde SMS-baserade alkoholintervention i samband att universitetsstudenter kunde vara en svår målgrupp att nå och enbart en minoritet söker alkoholrelaterat stöd på Studenthälsomottagningar (Berman et. al. 2016; Thomas et. al. 2017 & Müssener et. al. 2018). Denna metod uppskattades av många studenter som deltog i studien då deras alkoholkonsumtion minskade men denna metod ansågs att det fortfarande fanns en begränsad mängd bevis för effektiva ingrepp (ibid). Stafford & Keric (2017) & Wolburg (2016) visade i resultaten att personligt riskbeteende refererade till studenters upplevelser, att de använde alkoholen som hjälpmedel för stresshantering när de kände sig stressade trots att dels av de studenterna visste att alkoholen gett negativa effekter för hälsan när de dricker (ibid.).

Motiverande metoder som effektivt motiverande metod BMI användes i kanadiska universitet (Nova Scotia 2012). Enligt resultaten av studien hade denna motiverande metod uppskattats av många universitet i Kanada. Alkoholkonsumtion bland universitetsstudenter minskade då metoden använts i kombination med andra korta motiverande metoder som ingår i BMI. Metoden använts effektivt av aktörer som hade folkhälsobakgrund. Denna teori har inkluderats i resultatets diskussionen. Enligt beskrivningen i bakgrunden finns det få studier som fokuserar på Studenthälsa arenor och genomfört undersökning på Studenthälsans motiverande arbete. På så sätt ansågs att metoden skulle kunna tillämpas inom ramen i svenska kontexten vid motiverande arbete på Studenthälsan i Sverige. I Bakgrunden redovisades andra studier som genomfördes i Sverige där användes olika metoder vid undersökning av alkoholvanor bland studenter. Därigenom används de tidigare studierna för att undersöka utvecklingen av studieområde som genomfördes både i Sverige och internationellt och har lagts till grund i diskussions delen för att utföra ett resonemang från studier som genomfördes i Sverige och internationella och kommer att diskuteras i följande avsnitt.

Utifrån ovanbeskrivning kommer denna del redogöra ett resonemang kring skillnader och likheter för att kunna jämföra och hitta koppling mellan tidigare studier och denna studie. Några likheter är att Studenthälsan använder bland annat en rad av olika evidensbaserade metoder för att motivera universitetsstudenter till minskad alkoholkonsumtion såsom AUDIT, MI, webbaserade enkät med mera. Detta visade liknande studier som gjort av (Folkhälsmyndigheten 2014, ss. 9–10; IQ 2017; Nova Scotia 2012; Spellings & Price 2008; Berman et. al. 2016; Müssener et. al. 2018; Thomas et. al. 2017; Stafford & Keric 2017; Wolburg 2016), då de studierna använde liknande metoder som AUDIT och olika motiverande metoder t.ex. riskbruk metod, BAK och kort alkoholrådgivning för att screena studenter alkoholvanor och berusningsnivå, och motivering att minskad alkoholkonsumtion.

Resultat i denna empiriska studie har visat att det är fåtal studenter som svarar på utskickade webbaserade enkäter. Detta är liknande resultat av andra studier (Folkhälsmyndigheten 2014, ss. 9–10; IQ 2017; Nova Scotia 2012; Spellings & Price 2008; Berman et. al. 2016; Müssener et. al. 2018; Thomas et. al. 2017; Stafford & Keric 2017; Wolburg 2016) som visade i sina resultat att studenter är svåra grupper att nå och endast en minoritet söker Studenthälsomottagning för stöd. Därtill har resultat i denna

empiriska studie visat att stressfaktorer leder till att studenter söker till Studenthälsan för motiverande samtal. Det är inte alkoholfrågorna som är den största orsaken till att de kommer i kontakt med Studenthälsan. Dessa resonemang liknar resultaten av studien som genomfördes av Stafford & Keric (2017) & Wolburg (2016).

Några skillnader är att resultaten i denna empiriska studie har visat att under motiverande samtal och AUDIT screening då alkoholfrågan berörts, svarar unga vuxna studenter öppet och ärligt om sina alkoholvanor och de är villiga att göra alkoholtest i samband med motiverande samtal. Resultat har också visat att det skett förändringar i attityd gentemot alkoholnorm och alkoholkonsumtion bland unga vuxna i samband med ökning av utbildningsinsatser om ansvarfull alkoholservering. Detta har lett till ökad medvetenhet och kunskap om alkoholskador och ökad alkoholfria alternativ aktiviteter. Dessa är några resonemangområden som inte tydligt visats från tidigare studier. Utifrån diskussionsanalysen och resonemangen kunde ses en förändring och positive utvecklingsområde kring motiverande arbete och alkoholprevention åtgärderna på de tre utvalda lärosäten som undersökts, och tyckts viktig att inkluderas i resultatanalys och resonera kring hur studenter alkoholvanor har utvecklats jämfört med tidigare studier.

8.2. Metoddiskussion

Utgångspunkten i metoddiskussionen har grundats på vetenskapliga teorierna som har presenterats i metodurval, dataanalys och fram till etiska överväganden (se punkt 6 - 6.6).

8.2.1. Tillförlitlighet (*Trustworthy*)

För att kunna bevisa graden av den empiriska studien, redogörs i följande de viktiga termerna där, enligt kvalitativa studie ansats, används vetenskapligteoretisk *tillförlitlighet* (*Trustworthy*) som i sin tur består av fyra viktiga punkter nämligen; Trovärdighet (*Credibility*), Beroende (*Dependentability*), Bekräftelse (*Confirmability*) och Överförbarhet (*Transferability*). De termerna förklarar hur väl och noggrann är genomförandet av studieundersökning, dataanalys och tolkning processerna i denna studie. (Tolley et.al., 2016, ss. 212–214).

8.2.2. Trovärdighet (*Credibility*)

Denna studie har fått trovärdighet (inom ramen av tillförlitligheten) då studien innefattas av etiska övervägande aspekter nämligen; samtycke, frivillig deltagande, anonymitet, och där deltagarna har fått rätt information om studiens syfte och om ämnet som undersökts. Respondenterna har gett feedback om att de har uppfattat semi-strukturerade intervjuguiden frågeformulär, och att intervjuutförande pågick inom ramen som de har fått information i samtycke breven av informanten.

8.2.3. Beroende (*Dependentability*)

Vid dataanalyseringen och tolkningen är beroende på informantens uppfattningsförmåga vilket kan påverkas sammanställning av resultatanalys och andra delar av undersökningen. På det visset ansågs att studien har delvis uppnått tillförlitlighet då under forskningsprocessen har studien granskats av andra studenter i handledasgrupp. Studien har även granskats av ett flertal externa personer som handledare och huvudhandledare. Respondenterna har också tagit del av resultaten.

8.2.4. Bekräftelse (*Confirmability*)

Denna studie har delvis uppnått tillförlitlighet då informanten har skickat resultat till alla respondenterna som deltagit i studien. Av de samtliga respondenter har en aktör gett tillbaka skriftlig bekräftelse och kommentarer om innehåll och resultaten. En annan aktör har svarat via epost utan skriftlig feedback. Medan de två andra aktörer har inte hört av sig. Studien har också fått stöd och kritiskgranskning av handledning grupp och konstruktiv återkoppling vid genomgång av undersökning och vid opponeringsseminarium.

8.2.5. Överförbarhet (*Transferability*)

Enligt krav för den kvalitativa ansatz är denna studie överförbar och delvis anses vara generaliserbar då studien innehåller av de viktiga komponenterna eller konstruktioner som har fullföljt riktlinjer och krav för kvalitativ ansatz bland annat datainsamling, urvalsmetod, undersökningsgrupper, resultat, diskussion med mera. Studien har också redovisat styrkor, svagheter och begränsningar som kan tillämpas och överförs till nya studier eller i fortsatt forskning.

8.2.6. Styrkor och svagheter

Termer *styrkor* och *svagheter* används här för att mäta graden eller utsträckning av tillförlitlighet i denna empiriska studien och vid jämförelse av kvantitativa termen för att redovisa reliabilitet och validitet.

Styrkor: den empiriska studien är en kvalitativ studie ansats som gett informanten större möjligheter till djupgående undersökning. Vilket enligt studiens syfte är att undersöka hur Studenthälsan motiverar universitetsstudenter att minskad alkoholkonsumtion. Andra styrkan i denna studie är intervjuemetod som har lagts till grund för undersökningen, kunde informanten använda semi-strukturerade intervjuguide och därigenom fås möjlighet för uppföljning och öppna frågor under intervjuutföranden. Sedan vid användande av vetenskapsteoretiska metoder fenomenologisk och hermeneutik, via intervjusamtal, transkriberande material och tolkning har informanten fått en ökad förståelse av respondenternas erfarenheter och upplevelser vid motiverande arbete. Vid jämförelse med t.ex. den kvantitativa studien ansatsen, har informanten oftast mindre möjlighet till närvarande kontakt med respondenter. Detta innebär att denna empiriska studie har kunnat mäta reliabilitet och validitet i stor utsträckning och hög grad. Enligt beskrivningar ovan anses att denna studie har uppnått studiens syfte och forskningsfrågor.

Svagheter: Några svagheter i denna kvalitativa studien är att det krävs djupgående analys vid genomförande av hela undersökningsprocesserna vilket är tidskrävande. Urval av undersökning personer var fyra aktörer från tre utvalda lärosäten som har inkluderats i studien, dvs. mikrodata. Jämfört med kvantitativa studier oftast utgår studieundersökning med makrodata eller en stor grupp av deltagare. Med detta avseende anses studien vara begränsade med att kunna påpeka att urval av metod och undersökningpersoner har gett en hög grad som fullföljt tillförlitlighet och kunde användas som representerande för hela lärosäten i Sverige.

9. Slutsats

Studiens bakgrund och problemformulering har visat att hög alkoholkonsumtion kan på olika sätt påverka hälsa. För att uppnå alla tre hållbarhetsdimensioner i SDGs vid 2030, krävs effektiva evidensbaserade metoder och åtgärder för att minska universitetsstudierande alkoholkonsumtion. Syftet av studie är att undersöka hur Studenthälsan motiverar universitetsstudenter till minskad alkoholkonsumtion. Sammanfattningsvis har resultaten

visat att Studenthälsan använder en rad olika evidensbaserade metoder vid motiverande arbete. Samtliga respondenterna använder ungefär samma urval av metoder och har liknande strategier vid motiverande samtal med studenterna. Resultaten har också visat att det förekommer enbart en minoritet av studenter som söker motiverande samtal på grund av deras alkoholproblem utan mera handlar om alkoholrelaterade stressfaktorer som gör att studenter besöker Studenthälsan. Resultat har också visat att Studenthälsans viktigaste uppdrag är att försöka nå alla universitetsstuderande vid användning av olika evidensbaserade motiverande metoder och verktyg för att främja studenters hälsa, minska alkoholoriskbruk, förebygga alkoholmissbruk och alkoholskador på universitet och högskolor. Slutligen har resultaten i denna studie visat att ökade kunskaper om ansvarfull alkoholserving och alkoholfria alternativ kan minska universitetsstudenters alkoholkonsumtion och alkoholrelaterade ohälsa på universitet och högskolor.

10. Fortsatt forskning

Med den kvalitativa forskningsstudie som urvalsmetod har en ökad förståelse av problemområdet som eftersökts kunnat uppnås. Dock finns det svagheter eller begränsningar i den kvalitativa ansatsen (Olsson & Sörensen 2011, s. 33). Studien skulle kunna inkludera fler lärosäten och fler Studenthälsor för att ge rikare information om alkoholkonsumtion bland universitetsstudenter då resultaten har visat annat problemområde kring alkoholrelaterade stressfaktorer. Det vill säga Studenter söker studenthälsan på grund av stress, och alkoholfrågor har delvis koppling med stress. Ytterligare kvalitativ forskning behövs för att kunna identifiera mönster av underliggande stressfaktorer och alkoholrelaterade ohälsa bland universitetsstudenter på ett större antal lärosäten.

11. Referenser

Vetenskapliga artiklar och tidskrifter

- Andersson, A., Wiréhn, A. B., Ölvander, C., Ekman, D. S. & Bendtsen, P. (2009). Alcohol use among University students in Sweden measured by an electronic screening instrument. *BMC Public Health*, (229). DOI: 10.1186/1471-2458-9-229

[URL:http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsswe&AN=edsswe.oai.DiVA.org.liu.20756&site=eds-live&custid=s3912055](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsswe&AN=edsswe.oai.DiVA.org.liu.20756&site=eds-live&custid=s3912055)

URL: <https://bmcpublichealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/1471-2458-9-229>

- Berman, H.A., Gajecki, M., Sinadinovic, K. & Claes Andersson, C. (2016). Mobile Interventions Targeting Risky Drinking Among University Students: A Review. *Journal Article Current Addiction Reports [Curr Addict Rep] 2016*; (3), pp. 166-174. DOI: 10.1007/s40429-016-0099-6

[URL:http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsbas&AN=edsbas.60C2DE48&lang=sv&site=eds-live&custid=s3912055](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsbas&AN=edsbas.60C2DE48&lang=sv&site=eds-live&custid=s3912055)

- Furtwangler, N.A.F & de Visser, R.O. (2017). 'University students' beliefs about unit-based guidelines: A qualitative study', *Journal of health psychology*, 22 (13), pp. 1701-1711. doi: 10.1177/1359105316634449.

[URL:http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edswss&AN=000415242500008&site=eds-live&custid=s3912055](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edswss&AN=000415242500008&site=eds-live&custid=s3912055)

- Jordan, H.R., Madson, M.B., Nicholson, B.C., Bravo, A.J. & Pearson, M.R. (2019). 'Posttraumatic stress disorder symptoms and problematic alcohol use in college students: The moderating role of alcohol protective behavioral strategies and gender', *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 11(3), pp. 247-255
doi: 10.1037/tra0000417.

[URL:http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=pdh&AN=2018-52918-001&lang=sv&site=eds-live&custid=s3912055](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=pdh&AN=2018-52918-001&lang=sv&site=eds-live&custid=s3912055)

- Müssener, U., Thomas, K., Linderoth, C., Leijon, M., Bendtsen, M. (2018). 'A Text Message-Based Intervention Targeting Alcohol Consumption Among University Students: User Satisfaction and Acceptability Study'. *JMIR Human Factors*, (3).

doi: 10.2196/humanfactors.9641.

[URL:http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsswe&AN=edsswe.oai.DiVA.org.liu.153600&lang=sv&site=eds-live&custid=s3912055](http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsswe&AN=edsswe.oai.DiVA.org.liu.153600&lang=sv&site=eds-live&custid=s3912055)

- Sharyn, B., Jonine, J., Gemma, C., Jonathan, H., Linda, P. & Janelle, L. (2016). 'A cross sectional evaluation of an alcohol intervention targeting young university students'. *BMC Public Health*, Vol 16 (1), pp. 1-12. DOI: 10.1186/s12889-016-3314-4

URL:<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsbas&AN=edsbas.B3AF89D9&site=eds-live&custid=s3912055>

- Thomas, K., Bendtsen, M., Linderoth, C., Karlsson, N., Bendtsen, P., & Müssener, U. (2017). 'Short message service (SMS)-based intervention targeting alcohol consumption among university student: study protocol of a randomized controlled trials'. doi: 10.1186/s13063-017-1898-3.

URL:<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsswe&AN=edsswe.oai.DiVA.org.liu.136863&site=eds-live&custid=s3912055>

URL:<https://trialsjournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/s13063-017-1898-3>

- Wolburg, J.M. (2016). 'Insights for Prevention Campaigns: The power of Drinking Rituals in the College Student Experience From Freshman to Senior Year'. *Journal of Current Issues and Research in Advertising*, 37 (1), pp: 80-94.

DOI: 10.1080/10641734.2015.1119770

URL:<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=shib&db=edsbas&AN=edsbas.4F494A76&site=eds-live&custid=s3912055>

Reporter och hemsida

- Andreasson, S., Chikritz, T., Dangardt, F., Holder, H., Naimi, T., Stockwell, T. (2016/2017). *Alcohol and Cancer*. Published by IOGT-NTO, the Swedish Society of Medicine and CERA in cooperation with Forum Ansvar, 2016/2017.

URL: https://iogt.se/wp-content/uploads/Alkohol-och-cancerrapport-2016_ENG.pdf

- Eriksson, A. & Hämäläinen, L. (2007). *Alkoholserving i studentmiljö. En kartläggning av alkoholhantering vid Stockholms universitet*. Ett samarbete mellan Studenthälsan i Stockholm, Socialtjänsten Östermalms stadsdelsförvaltning och Centrum för socialvetenskaplig alkohol-och drogforskning, Stockholms Universitet (SoRAD). Tryckt av Universitetsservice AB, 2007

URL: <http://www.diva-portal.se/smash/get/diva2:199192/FULLTEXT01.pdf>

- Folkhälsomyndigheten (2014). *Studenter och hög alkoholkonsumtion. Implementeringen av alkoholscreening och kort rådgivning på studenthälsomottagningar.*

URL:<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/42a5882b2540492bb6b1fd1163726c84/studenter-och-hog-alkoholkonsumtion-webb.pdf>

- Folkhälsomyndigheten (2015). *Ansvarfull alkoholserving. Studentpubarnas utbildningsmaterial.* Artikelnummer: 14005. ISBN: 978-91-7603369-2 (print). Tryck: Edita Bobergs AB, Falun 2015.

- Högskoleverket (2007). *Goda exempel på hur universitet och högskolor arbetar med studievägledning karriärvägledning och studenthälsovård.* Högskoleverkets rapportserie 2007:29 R. ISSN 1400.

URL:<https://www.uka.se/download/18.12f25798156a345894e2915/1487841889210/0729R.pdf>

- IOGT-International (2018). *Alcohol and the sustainable development goals. Major obstacle to development.*

URL:http://iogt.org/wp-content/uploads/2015/03/Alcohol-and-SDGs_new.pdf

- IQ rapport 2017:2 (2017). *Alkohol och Studenter. Berusningsdrickande i studentlivet.*

URL: https://storage.googleapis.com/iqplattform/f6b055bbberusningsdrickande_i_studentlivet.pdf

- Nova Scotia (2012). *Reducing alcohol harms among university students: A summary of best practices.* Nova Scotia Department of Health and Wellness Mental Health, Children's Services & Addictions Branch Halifax, Nova Scotia, Canada

URL: <https://novascotia.ca/dhw/addictions/documents/Reducing-alcohol-harms-among-university-students.pdf>

- Regeringskansliet (2016). *En samlad strategi för alkohol-, narkotika-,Skr. dopnings- och tobakspolitiken 2016-2020*

URL:https://www.regeringen.se/491aa1/contentassets/0cb3c9b3b28b49678a7205a3672b3e85/en-samlad-strategi-for-alkohol--narkotika--dopnings--och-tobakspolitiken-20162020-skr.-2015_16-86.pdf

- Regeringskansliet (2016). *Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling.*

URL:<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/agenda-2030-for-hallbar-utveckling/>

URL:https://www.regeringen.se/49c2e4/globalassets/regeringen/dokument/finansdepartementet/agenda-2030/att-forandra-var-varld_agenda-2030-for-en-hallbar-utveckling.png.pdf

- Regeringskansliet (2018). *Sveriges arbete med globala hälsa- för genomförandet av Agenda 2030.*

URL:<https://www.regeringen.se/4a9c1c/contentassets/f6b8f47b293542e0a4585b866eef76d/sveriges-arbete-med-global-halsa-for-genomforandet-av-Agenda-2030.pdf>

- Spellings, M., & Price, D.A. (2008). *Alcohol and Other Drug Prevention on College Campuses. Model Programs.* U.S. Department of Education & Office of Safe and Drug-Free Schools. URL:

<http://www.alcoholeducationproject.org/doemodelPrograms2008.pdf>

- Stafford, J. & Keric, D. (2017). *Alcohol in the University Setting: A resource to support Australian Universities.* Perth: McCusker Centre for Action on Alcohol and Youth, Curtin University. ISBN 978-0-6480217-5-9.

URL: <https://alcohol.phaiwa.org.au/assets/publications/reports/alcohol-in-the-university-setting-resource.pdf>

- Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed.*

URL:https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1529480532631/God-forskningssed_VR_2017.pdf

URL:<http://www.codex.vr.se/forskningmanniska.shtml>

- Water footprint network (2017). Product gallery.

URL: <https://waterfootprint.org/en/resources/interactive-tools/product-gallery/>

- WHO (2018). *Global status report on alcohol and health 2018*.
[URL:https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/274603/9789241565639-eng.pdf?ua=1](https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/274603/9789241565639-eng.pdf?ua=1)

Böcker/Litteratur

- Gillham, B. (2008). *Forskningsintervju-tekniker och genomförande*. Lund: Studentlitteratur.
- Justesen, L. & Mik-Meyer, N. (2011). *Kvalitativa metoder: från vetenskapsteori till praktik*. Uppl 1. Lund: Studentlitteratur
- Olsson, H. & Sörensen, S. (2011). *Forskningsprocessen. Kvalitativa och kvantitativa perspektiv*. Liber AB, 113 98 Stockholm. ISBN: 978-91-47-10051-4.
- Tolley, E., Ulin, P.R., Mack, N., Robinson, E.T. & Succop, S.M. (2016). *Qualitative methods in public health - A field guide for applied research*. Wiley, United State of America, Second edition ISBN: 978118834657

12. Bilaga 1. Redovisning av resultatanalys

Tabell1: redogörelse av transkriberande material, kodning, sub-och huvudtema			
Rådata: transkriberade material	Kod: mindre biståndsdelar meningar	Subtema	Huvudtema
Studien har genomfört i mellanstorstad i Sverige			
Studien genomförts i tre olika svenska lärosäten.	<p>Studenthälsan tillhör en avdelning för studentstöd och ingår i högskolan gemensam förvaltning</p> <p>Studenthälsans viktigaste uppdrag är att stödja studenterna fysiska och psykiska hälsan under studietid.</p> <p>Grundläggande-och speciell utbildningsinriktning</p> <p>En variation av aktörer; psykolog, kurator, sjuksköterska, folkhälsovetare m.m.</p>	<p><i>Universitet och Studenthälsan</i></p> <p><i>Handlingsplan och verksamheter</i></p> <p><i>Universitetsstuderande och Alkoholkonsumtion</i></p> <p><i>Säkerhet och stödjande funktion</i></p> <p><i>Studenthälsans Uppdrag och mål</i></p>	1 Studenthälsans stödjande funktion
Intervju med fyra Studenthälsans yrkesgrupper.	<p>Alkoholpolicy gäller för både studenter och personalen.</p> <p>Alkoholnolltolerans under arbets-och studietid hela campus.</p> <p>Alkoholtillstånd för servering under studentfest och andra studenter aktivitet.</p> <p>Alkohollagen och politiska reglerande åtgärder.</p> <p>Minska försäljning av alkoholprodukt till unga vuxna och studenter.</p>	<p><i>Alkoholpolicy på Campus</i></p> <p><i>Ansvarfull alkoholserving tillstånd</i></p> <p><i>ANDT-riktlinje</i></p> <p><i>Studentkår och Studentföreningar</i></p> <p><i>Säkerhet och kontroll på arbets- och studentmiljö</i></p>	2 Regelverk och alkoholpolicy
<p>1. En face to face intervju metod med fokusgruppsintervju som består av två aktörer</p> <p>2. En face to face intervju metod med enskild aktör</p> <p>3. En videointervju med enskild aktör</p>	<p>Alla metoder är evidensbaserade</p> <p>1) Webbaserade enkäter</p> <p>2) Motiverande samtal MI,</p> <p>3) Kortalkoholrådgivning</p> <p>4) AUDIT instrument</p> <p>5) Riskbruksmetod</p> <p>6) 14 dagarsinventering</p> <p>Motiverande med försiktighet, ger inte mycket pekpinna, vara tillsammans med studenter under samtal</p>	<p><i>Forskning och Evidensbaserade studier</i></p> <p><i>Webbaserade enkäter</i></p> <p><i>Motiverande Samtal, MI</i></p> <p><i>AUDIT frågeformulär</i></p> <p><i>Kortalkoholrådgivning</i></p> <p><i>Riskbruksmetod</i></p> <p><i>14 dagarsinventering</i></p>	3 Metoder och motiverande arbete
Sju tematisk och semi-strukturerad Intervjuguide har använts för att få transkriberade material	<p>Strategier att nå ut så många studenter som möjligt</p> <p>1. Webbaserade riktas till alla studenter</p> <p>2. AUDIT dagar</p> <p>3. Neddragningar dagar</p> <p>4. Inspark eller studentfester riktas till studentgrupper</p> <p>5. MI, riktas mot individ</p> <p>6. undersöker riskbruk och missbruk beteende</p> <p>7. alkoholprevention och hälsofrämjande</p> <p>8. Minskad tillgång till alkoholprodukter på campus och främja alkoholfritt alternativ.</p>	<p><i>Förebyggande och Hälsofrämjande</i></p> <p><i>Övergripande verksamhet</i></p> <p><i>Olika Plan och nivåer</i></p> <p><i>Syftet att nå alla studenter</i></p> <p><i>Riskgrupp och nyckelgrupp</i></p> <p><i>Förebyggande Riskbruk och minskat missbruk</i></p>	4 Övergripande Alkoholintervention

<p>Tematisk intervjuguide</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ledande fråga 2. Övergripande 3. Motiverande arbete 4. Förebyggande och hälsofrämjande arbete 5. Uppföljning och utvärdering 6. Samverkan 7. Övrig 	<p>Kunskap och utbildningsdagar Personalkompetens och kunskapsutveckling</p> <p>Att sprida, informera Studenthälsans verksamhet</p> <p>Att inhämta aktuella och evidensbaserade kunskaper om alkohol- och hälsofrågor</p> <p>Internsamverkan: medarbetare, Studentkåren studentföreningar, lärare etc.</p> <p>Externsamverkan med olika aktörer, olika hälsovård, ANDT-grupper, Studenthälsan nationell verket m.m.</p>	<p><i>Intern-och externsamverkan</i></p> <p><i>ANDT-prevention hela campus.</i></p> <p><i>Studenthälsan Nationell Nätverket</i></p> <p><i>Kurser och utbildningar</i></p> <p><i>Sprida och hämta kunskaper av aktuella forskning</i></p> <p><i>Främjande personalkompetens och utveckling</i></p>	<p>5</p> <p>Kunskapsspridning och kunskapsinhämtning</p>
<p>Transkriberade material skrivs i mindre delar sedan kodas.</p>	<p>Ökad personalkompetens och kunskapsutveckling</p> <p>Ändrade attityd och beteende kring alkoholkonsumtion bland unga vuxna</p> <p>Uppföljning är möjligt under kort sikt medan den långsiktigen är svåra</p> <p>Minskad utmaning till alkoholdrickande bland universitetsstudenter</p> <p>Ökad av alkoholfria alternativ i samband med inspark och andra aktiviteter</p> <p>Studenters upplevelser av stress besöker Studenthälsan</p>	<p><i>Övergripande alkoholintervention</i></p> <p><i>Förebyggande och hälsofrämjande arbete</i></p> <p><i>Samverkan</i></p> <p><i>Motiverande samtal</i></p> <p><i>Alkoholrelaterade hälsa och stress</i></p> <p><i>Förändringar i kunskap, attityder, beteende och färdigheter</i></p> <p><i>Minskad konsumtion alkoholnormpåverkan</i></p>	<p>6</p> <p>Utvärdering och uppföljning på olika plan</p>

Följande redogörs hur resultatanalys av de sex huvudtema har genomförts och namngetts enligt studiens syfte och forskningsfrågorna.

Huvudtema 1: Studenthälsans stödjande funktion. Vid användning av den ledande tematiska frågan (se intervjuguide i tema 1, bilaga 3) om Studenthälsans organisation, har den första huvudteman utformats genom att hittas likheter och skillnader meningar i textdelarna som de fyra respondenterna har besvarat. Sedan med hjälp av kodarna och subtema har försökts att hitta de mest centrala delarna som ansetts relatera till studiens syfte och forskningsfrågor. Det första huvudteman beskriver om Studenthälsans viktigaste uppgifter som stödjande funktion, där de aktörerna har viktiga roller vid motiverande arbete för att minska studenters alkoholkonsumtion på universitet.

Huvudtema 2: Regelverk och alkoholpolicy. I det andra huvudteman har resultatanalys utgått liksom beskrivningar i det första huvudteman. "Huvudtema 2" har namngetts då regelverk och alkoholpolicy är viktiga beståndsdelar inom alkoholintervention arbete för att öka säkerhet inom arbets- och studentmiljö på universitet och högskolor. Regelverk och alkoholpolicy har delvis beskrivits om Studenthälsans verksamhet och enligt frågeställningarna (se tema 2 i bilaga 3) är "Huvudtema 2" relevanta i studiens syfte och forskningsfrågor.

Huvudtema 3: Metoder och Motiverande arbete. det tredje huvudteman är det mest centrala i hela resultatets delen som tydligt visats koppling till studiens syfte, samt besvarats på forskningsfråga (nummer två) som eftersökts om vilka metoder och modeller använts för att motivera universitetsstudenter till minskad alkoholkonsumtion. Motiverande arbete baserats på personliga erfarenheter och omständigheter vid genomförande av motiverande samtal och alkoholfrågor med studenterna. Enligt respondenternas beskrivningar har de använt liknande metoder och strategier vid det motiverande arbete.

Huvudtema 4: Övergripande alkoholintervention. Det fjärde huvudteman har namngetts enligt frågeställningar i intervjuguiden vid förebyggande och hälsofrämjande, vilka ingår i Studenthälsans handlingsplan. I detta sammanhänge uppfattats som relevant i studiens syfte men även har besvarats i forskningsfråga (nummer ett), som eftersökt om vilka studentgrupper riktas arbetet för minskad alkoholkonsumtion.

Huvudtema 5: Kunskapspridning och Kunskapsinhämtning. Det femte huvudteman har utformats vid frågor om Studenthälsans kunskaper, alkoholfrågor och om samverkan (se tema: 2 & 6 i bilaga 3). "Huvudtema 5" är relaterat i studiens syfte då utifrån resultatanalysen är teman relevanta till alla sex tematiska huvudteman som har beskrivits om personalskompeten och kunskapsutveckling vid motiverande arbete och ANDT-prevention. Via intern-och externsamverkan har systematisk växlande utbytts kunskaper mellan alla andra relevanta aktörerna som kommer i kontakt med Studenthälsans verksamheter kring hälso-och alkoholfrågor.

Huvudtema 6: Utvärdering och uppföljning på olika plan. I det sjätte huvudteman har respondenterna beskrivit om sina erfarenheter och upplevelser vid motiverande arbete av att motivera studenterna till minskad sin alkoholkonsumtion. Teman innefattas också om hur respondenterna i verkligheten bedömer, utvärderar samt olika möjligheter att följa upp sedan ser i förändringen eller utvecklingen av studenternas alkoholvanor under sin studietid. Enligt resultatanalysen har uppfattats "Huvudtema 6" som slutprodukt av hela resultatets del, då teman innehåller av utvärdering och uppföljning på olika plan och nivåer som återkopplats med hela studiens bakgrund och tidigare studier. Samtidigt har i stort sätt koppling med studiens syfte och forskningsfråga (nummer 3) som handlar om Studenthälsans upplevelser och erfarenheter av att motivera studenter till minskad alkoholkonsumtion.

12.2. Bilaga 2: Samtycke information (missivbrev)

Information om kvalitativ studie för kandidatexamensarbete

Hej,

Mitt namn är Sophada Mean och jag är student från Högskolan i Gävle. Mitt utbildningsprogram är Folkhälsostrateg för hållbar utveckling. Jag genomför nu mitt examensarbete, en uppsats om hur Studenthälsan arbetar med alkoholrelaterade hälsa bland universitetsstudenter. Studien följer av forskningsetiska krav. Insamlade data kommer att enbart användas till forskningsstudien och behandlas med anonymitet-, konfidentiellt-, integritet- och nyttjandekravet. Detta innebär att alla deltagare kommer att få tydlig information om studiens syfte, är frivilliga att delta, samtycker och medverkar i studien och kan när som helst avbryta studien om det önskas.

Tidigare studier har visat att närmare hälften av alla svenskar mellan 18–25 år är universitetsstuderande. Under studieåren har denna åldersgrupp högre alkoholintag jämfört med andra perioder i livet. Hög alkoholkonsumtion kan påverka både hälsa och alla tre hållbara aspekter såväl sociala, ekonomiska och miljömässiga. Jag är intresserad av att fördjupa mig i detta område. Studiens syfte är att undersöka hur Studenthälsan motiverar studenter att reducera sin alkoholkonsumtion.

Studien kommer att genomföras på några svenska universitet och högskolor. Jag kommer att genomföra tematiska intervjuer som beräknas ta cirka 30–45 minuter. Samtalen mellan forskaren och informanter kommer att spelas in och transkriberas för att sedan analyseras. De enda personer som kommer att ha tillgång till materialet är studenten, studentgruppen i programmet och handledarna. Inspelningen kommer att raderas efter det att examensarbetet slutförts. Publikation av examensarbetet kommer att publiceras på Diva, en öppen forskningsdatabas. Alla personliga uppgifter kommer att aidentifieras.

Har du några frågor, vad god ring: 072 xxx xxxx eller mejla: sophada@yahoo.com
Om du samtycker till att delta i studien, vänligen skriv under och skickar brevet till följande adress: XXXXXXXXXXX XXX, XXXXXXXXXXX, Stockholm.

Underskrift:.....Datum:.....

Namnförtydligande:.....

Med vänliga hälsningar

Sophada Mean

12.3. Bilaga 3: Semistrukturerade Intervjuguide

Inledande frågor

- Kan du/ni beskriva kort Studenthälsans organisation här?
- Hur många är anställda ni?
- Vilka yrkeskategorier är representerade?
- Vad är din yrkestitel?
- Hur länge har du arbetat här?
- Hur länge har du arbetat med studenters hälsa?

Övergripande

- Vill du kort beskriva ert uppdrag kring alkohol?
- Vilka regelverk utgår ni från i arbetet med alkohol?
- Arbetar ni utifrån någon policy kring alkohol?
 - Kan du beskriva er policy kring alkohol?
- Hur skulle du beskriva Studenthälsans kunskaper i alkoholfrågor?

Motiverande arbete

- Kan du beskriva arbetet med alkoholfrågor här på Studenthälsan?
- På vilket sätt arbetar ni med att motivera studenter till minskad alkoholkonsumtion?
- Vilka metoder/modellen använder ni för att motivera studenterna?
- Hur arbetar ni för att nå ut i det motiverande arbetet kring minskad alkoholkonsumtion?

Förebyggande och hälsofrämjande arbete

- Arbetar ni förebyggande med att motivera studenter med hög alkoholkonsumtion riskgrupp?
- Om ja, kan du beskriva hur ni arbetar förebyggande?
- Arbetar ni hälsofrämjande med att motivera till minskad alkoholkonsumtion?
- Om ja, kan du beskriva hur ni arbetar hälsofrämjande?

Uppföljning och utvärdering

- Hur följer ni upp det motiverande arbetet för minskad alkoholkonsumtion?
- Hur utvärderas arbete med att motivera studenterna till minskad alkoholkonsumtion?

Samverkan

- Kan du beskriva hur och med vilka ni samarbetar med när det gäller att motivera studenter till minskad alkoholkonsumtion?

Övrigt

- Har du några funderingar eller något som du vill tillägga?

Tack för er medverkan!